

Handläggare
Anders Johnson
08-508 265 03**Till**
Miljö- och klimatroteln

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet. Svar på remiss

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har fått Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet på remiss. Dessa förslag har tagits fram med anledning av ändringar av sex EU-direktiv på avfallsområdet.

Exploateringskontoret ser positivt på Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall. Exploateringskontoret anser att det är bra att dessa undantag regleras som allmänna regler vilket innebär att de som producerar bygg- och rivningsavfall i vissa fall inte behöver söka dispens.

Exploateringskontoret konstaterar att Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall till stora delar inte skiljer sig från de föreskrifter som gäller idag. De viktigaste förändringarna beror på skärpta skrivningar i avfallsdirektiv eller ändringar i 6 kap. miljöbalken och den nya miljöbedömningsförordningen.

Remissen

Miljö- och klimatroteln har remitterat Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet (KS 2020/116) till Exploateringsnämnden med svarstid den 3 mars 2020. På grund av ett tekniskt fel i eDok skickades dessvärre inte remissen iväg till Exploateringsnämnden. Exploateringskontoret fick inte kännedom om remissen förrän den 4 mars. Kontoret har därför givits möjlighet att lämna ett kontorsyttrande senast den 10 mars 2020.

Exploateringskontoret
Miljö och teknikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 265 03
Växel 08-508 276 00
anders.johnson@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Den aktuella remissen innehåller följande förslag:

- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall.
- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall.
- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall.
- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om undantag från krav på separat insamling av matavfall.

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter har tagits fram med anledning av ändringar av sex EU-direktiv på avfallsområdet. Direktivändringarna ska medverka till minskade avfallsmängder, ökad återanvändning av produkter och komponenter, ökad återvinning samt en förbättrad avfallshantering. Ändringsdirektiven ska genomföras av medlemsstaterna senast den 5 juli 2020. Naturvårdsverkets förslag utgår ifrån och kompletterar de författningsförslag som Miljödepartementet lämnat (Dnr M2019/01776/R och M 2019/02091/R).

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall innehåller bestämmelser som kan tillämpas på trä, metall, glas, plast, gips samt mineral som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten. Den som producerar bygg- och rivningsavfall ska enligt 15 b § avfallsförordningen (2011:927) sortera ut dessa avfallsslag och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall.

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall innebär att kravet på utsortering inte gäller konstruktioner där ämnen eller föremål sammanfogats på ett sådant sätt att separering inte är tekniskt genomförbart med hänsyn till god praxis för avfallshantering. Kravet gäller inte heller fraktioner av avfallsslag som är förorenade på sådant sätt att en inblandning av den fraktionen i det utsorterade avfallsslaget medför att behandling enligt avfallshierarkin i 15 kap. 10 § miljöbalken försvåras eller omöjliggörs.

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall innehåller nya bestämmelser med krav på dels information om det

avfallsförebyggande arbetet, dels en bedömning av behovet av nya insamlingssystem och avfallshanteringsanläggningar respektive behovet av nedläggning av befintliga system och anläggningar. Enligt artikel 28 i avfallsdirektivet 2008/98/EG ska medlemsstaterna se till att nationella behöriga myndigheter fastställer en eller flera avfallsplaner. Sverige har implementerat kraven enligt artikel 28 genom den nationella avfallsplanen och de kommunala avfallsplanerna. Kraven på avfallsplanernas innehåll har nu ökat genom revideringarna i de aktuella EU-direktiven.

Förslaget till föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall innehåller bestämmelser om vilka uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall som ska lämnas till Naturvårdsverket och hur de ska lämnas. Föreskrifterna tydliggör att uppgifterna ska lämnas digitalt i en av Naturvårdsverket anvisad digital lösning.

Förslaget till föreskrifter om undantag från krav på separat insamling av matavfall innebär att kravet inte gäller om det är fråga om sådana mängder matavfall att insamlingen av utsorterat matavfall inte skulle ge det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till avfallshanteringens sammanlagda miljöpåverkan.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret avstår från att yttra sig om de båda förslagen till föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall samt om undantag från krav på separat insamling av matavfall.

Förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall

Stockholms stad har höga ambitioner gällande minskade mängder bygg- och rivningsavfall och har genom sitt kommande miljöprogram flera åtgärder som går utöver vad nationell lagstiftning kräver. Här finns det ett behov av mer verktyg och styrmedel för att minska mängderna bygg- och rivningsavfall.

Eftersom det finns behov av att åstadkomma en bättre avfallshantering inom bygg- och rivningssektorn håller exploateringskontoret med Naturvårdsverket om att undantagen från kravet att sortera ut de föreslagna avfallsslagen bör vara få. Exploateringskontoret hoppas att sorteringskravet kommer öka

materialåtervinningen och ge ökade förutsättningar för att kunna åstadkomma fler cirkulära flöden av material inom bygg- och rivningsverksamheter.

Exploateringskontoret ser positivt på Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering av vissa avfallsslag för den som producerar bygg- och rivningsavfall. Det är rimligt att kravet på utsortering inte gäller konstruktioner där ämnen eller föremål sammanfogats på ett sådant sätt att separering inte är tekniskt genomförbart eller fraktioner av avfallsslag som är förorenade på ett sådant sätt att en inblandning av den fraktionen i det utsorterade avfallsslaget medför att behandling försvåras eller omöjliggörs.

Exploateringskontoret anser att det är bra att dessa undantag regleras som allmänna regler vilket innebär att de som producerar bygg- och rivningsavfall i vissa fall inte behöver söka dispens. Det kan därför antas att antalet dispensansökningar som lämnas in till staden kommer att bli färre än om dessa föreskrifter inte skulle utfärdas. Allmänna regler på detta område leder till en ökad förutsägbarhet för verksamhetsutövare och förhoppningsvis även till lägre administrativa kostnader för kommuner.

Undantag innebär exempelvis att den som producerar bygg- och rivningsavfall inte ska behöva söka dispens i de situationer där ämnen eller föremål är sammanfogade genom exempelvis limning eller inbyggda på ett sätt som gör de mycket svåra att separera och som i sin helhet kan separeras på ett bättre sätt hos en verksamhetsutövare med kompetens för just den typen av demontering/separering.

Det ska inte heller behöva sökas dispens i de situationer där avfallsfraktioner av ett avfallsslag är så förorenade att om det sorteras ut tillsammans med det ”rena” avfallsslaget riskerar att kontaminera hela det utsorterade avfallsslaget på ett sådant sätt att det måste gå till förbränning istället för att materialåtervinnas.

Exploateringskontoret tycker samtidigt att det är rimligt att Naturvårdsverket valt att inte meddela ett undantag från sorteringskravet för situationer där mindre mängder bygg- och rivningsavfall uppstår. Det innebär exempelvis att den som vidtar en bygg- eller rivningsåtgärd där mindre mängder avfall uppstår även måste sortera ut dessa avfallsslag.

Exploateringskontoret konstaterar att de större byggaktörerna normalt sorterar de aktuella fraktionerna, men att kraven på sortering kommer att gälla alla som genererar byggavfall, även små företag och privatpersoner. Här finns därför en framtida utmaning för tillsynsmyndigheter att nå ut med information till dessa och att kontrollera efterlevnaden.

Förslag till föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall

Till stora delar skiljer sig inte Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall mot de föreskrifter som gäller idag. En av nyheterna är att det föreslås en komplettering i nuvarande 8 § med en punkt, som anger att avfallsplanen ska innehålla en bedömning av ”vilka investeringar och andra ekonomiska resurser som behövs för att tillgodose dessa behov”. Detta tillägg föranleds av den skärpta skrivningen i artikel 28.3c avfallsdirektivet som gäller bedömningen av behovet av ekonomiska investeringar. I artikeln anges att Medlemsstaterna ska säkerställa att det görs en bedömning av vilka investeringar och andra ekonomiska resurser som behövs, också för lokala myndigheter, för att tillgodose dessa behov.

Exploateringskontoret ser ingen anledning att ifrågasätta detta tillägg som beror på skärpta skrivningar i avfallsdirektivet och bedömer att kunskapen inom staden bör vara förhållandevis god om vilka investeringsbehov som finns för eventuella ändringar av infrastrukturen inom avfallshanteringen och hur dessa ska kunna finansieras. De tillkommande kraven på att redovisa behovsbedömningen i avfallsplanerna bör därför endast påverka staden i begränsad omfattning.

En annan större nyhet för denna föreskrift är också att hela nuvarande 17 § skrivs om från

”Avfallsplanen ska innehålla en beskrivning av hur den miljöbedömning av planer och program som krävs enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts. I de fall en miljöbedömning inte har bedömts nödvändig ska en behovsbedömning enligt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar redovisas.”

till *”Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om en strategisk miljöbedömning har gjorts enligt 6 kap. 3 § miljöbalken, eller om en strategisk miljöbedömning inte behöver göras ska beslut i frågan om miljöpåverkan enligt 6 kap. 7 § miljöbalken bifogas avfallsplanen.*

Exploateringskontoret konstaterar att Naturvårdsverket har ändrat på formuleringen i nuvarande 17 § eftersom det för ett par år sedan skett ändringar i 6 kap. miljöbalken och den nya miljöbedömningsförordningen (2017:966). En avfallsplan ska även i fortsättningen innehålla uppgifter om huruvida en miljöbedömning med stöd av 6 kap. miljöbalken har genomförts. Exploateringskontoret noterar också att det nya förslaget till föreskrift innebär att om avfallsplanen eller en ändring av denna inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning följaktligen inte behöver göras, ska beslut i frågan om miljöpåverkan enligt 6 kap. 7 § miljöbalken bifogas avfallsplanen.

Slut

Johan Castwall
Förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Bilagor

1. [NFS om undantag från krav på utsortering av bygg- och rivningsavfall](#)
2. [Konsekvensutredning om undantag från krav på utsortering av bygg- och rivningsavfall](#)
3. [NFS om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall](#)
4. [Konsekvensutredning om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall](#)
5. [Motiverings-PM om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall](#)
6. [NFS om uppgiftslämnande om förpackningar och förpackningsavfall](#)
7. [Konsekvensutredning om uppgiftslämnande om förpackningar och förpackningsavfall](#)
8. [NFS om undantag från krav på separat insamling av matavfall](#)
9. [Konsekvensutredning om undantag från krav på separat insamling av matavfall](#)